

Motion till riksdagen 2018/19:1962

av **Sultan Kayhan (S)**

Hot och våld mot anställda i staten ska upphöra

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över vad staten som arbetsgivare kan göra för att förebygga förekomst av hot och våld mot anställda i staten och att stärka skyddet för den som blir utsatt och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge samtliga statliga myndigheter i uppdrag att ta fram tydliga rutiner och stöd för när anställda i staten blir utsatta för hot och våld och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Hot och våld mot anställda i statliga myndigheter blir allt vanligare. Många gånger är avsikten att påverka myndigheternas beslut. Det kan handla om fysiskt våld och det kan också handla om hot om våld eller hot om att begå självmord om myndigheten tar ett negativt beslut. Det är väldigt svårt att skaka av sig en sådan händelse. Ofta ligger rädslan kvar långt efteråt samtidigt som oron för att utsättas igen växer.

Det är inte alltid självklart för alla som är utsatta för hot eller våld att det har inträffat. Alla anställda känner inte till vad som gäller eller vilka rutiner som finns vid våld och hot. Det är arbetsgivarens ansvar att säkerställa att alla anställda känner till de rutiner som finns. I en temperaturmätning som gjordes av fackförbundet ST uppgav 33 procent att de inte får tillräckligt mycket stöd av sin arbetsgivare när de blir utsatta för våld och hot, vilket är allvarligt.

Även där det finns rutiner kan dessa se väldigt olika ut från myndighet till myndighet. På exempelvis Försäkringskassan är det arbetsgivaren som gör en anmälan när den anställda blivit utsatt för hot eller våld, medan de anställda på vissa andra myndigheter får göra en anmälan själv. Alla som vill göra en anmälan måste dock göra det med sitt eget namn, vilket också kan öka utsattheten.

Ett sätt att minska utsattheten skulle kunna vara införande av ett tjänstenummer för anställda i staten som har medborgarkontakt. Det är väldigt lätt att hitta en persons adress, telefonnummer och konton på sociala medier. Det är däremot väldigt svårt att skydda sin identitet. Det är inte ovanligt att anställda i staten blir kontaktade privat. Med ett tjänstenummer skulle den anställda inte behöva använda sitt fullständiga namn. Vid eventuella klagomål skulle den anställdas chef veta vem tjänstenumret tillhör.

Hot och våld mot anställda i statliga myndigheter skapar psykisk belastning och är ett arbetsmiljöproblem. Eftersom statsanställda utför beslut som riksdag och regering har fattat, är hot och våld mot anställda i staten också ett angrepp på själva demokratin. Hot och våld får aldrig påverka myndighetsutövning eller försvaga rättssäkerheten. Tillämpningen av lag och beslut behöver ske på sakliga grunder.

Därför finns det även anledning för staten att både stärka skyddet för den anställda och samtidigt ta ett större ansvar när anställda blir utsatta för hot och våld. Genom att göra det straffbart att hota eller utsätta en anställd i staten för våld skulle skyddet stärkas väsentligt. Staten/myndigheten skulle även kunna stå för polisanmälan, istället för att lämna den enskilda att göra det i sitt eget namn. Det skulle både minska utsattheten, stärka skyddet för de anställda och hindra angrepp på själva demokratin.

Som den främsta arbetsgivaren för statsanställda har regeringen ett stort ansvar och bör dessutom vara ett föredöme för andra arbetsgivare. Därför bör man se över vad som kan göras för att både förebygga och hindra att hot och våld mot anställda i staten förekommer, för att det på samtliga myndigheter ska finnas tydliga rutiner när anställda i staten mot all förmodan blir utsatta för våld och hot samt för att skyddet för individen som drabbas stärks.

Sultan Kayhan (S)